

Innledning

Hábmera suohkan - Hamarøy kommune er den eneste kommunen innenfor forvaltningsområdet for samisk språk hvor julevsámegiella (lulesamisk) er det samiske språket. I dette forvaltningsområdet er samisk og norsk sidestilte språk, noe som gir innbyggerne rett til å benytte samisk i kontakt med offentlige instanser. Det er samtidig viktig å påpeke at ikke alle med tilknytning til samisk kultur nødvendigvis identifiserer seg som lulesamer. Kommunen har derfor et spesielt ansvar for å ivareta og fremme lulesamisk språk i henhold til vårt forvaltningsansvar.

Denne årsmeldingen gir en oversikt over de tiltakene som er gjennomført i 2024 for å styrke bruken og bevare lulesamisk innen kommunal forvaltning og på tvers av samfunnssektorer.

Implementering av Samelovens språkregler

I tråd med Samelovens § 1–5, som understreker likeverdighet mellom samisk og norsk, har kommunen fortsatt arbeidet med å implementere språkreglene for å bevare og styrke lulesamisk i offentlig sammenheng. Dette innebærer blant annet at offentlige virksomheter i forvaltningsområdet for samisk språk skal tilby tjenester på samisk og sikre at samisk språk brukes i kontakt med det offentlige.

Økonomisk oversikt

Sametingets tilskudd for 2024 var totalt 4.855.000 kroner, fordelt slik:

- **Basis- og betjeningsdel:** 3.166.000 kr
- **Utviklingsdel:** 1.689.000 kr

Fordeling av Basis- og betjeningsmidler

Basis- og betjeningsmidlene har blitt brukt for å styrke samisk forvaltning i kommunen. Her er en oversikt over hvordan midlene er fordelt:

1. **Kommunal samisk forvaltning (400.000 kr):**
Midlene er brukt på administrativ støtte til samisk forvaltning.
2. **Kirkelig fellesråd (200.000 kr):**
Støtte til samiske kirkelige tjenester.
3. **Drag skole, giellatjehppe (550.000 kr):**
Økonomisk støtte for å fremme samisk språk Drag skole.
4. **Drag skole, 20% stillingsressurs (150.000 kr):**
Finansiering av en 20% stilling som håndterer språk- og kultursøknader, implementerer språk- og kulturtiltak på skolen og fungerer som kontaktperson for samiske læremiddelutviklere.
5. **Helse- og sosial (600.000 kr):**
Midler som dekker lønn og andre kostnader knyttet til stillingen som samisk helsekontakt (Varresvuoda guládalle).
6. **Ansvar 1220 samisk forvaltning (1.266.000 kr):**
Støtte til samisk forvaltning som dekker lønn til samisk rådgiver, sosiale kostnader, annonsering, informasjon/kunngjøring, møtevirksomhet, abonnement, skilting, kurs og driftskostnader.

Disse tildelingene reflekterer en helhetlig tilnærming for å styrke og videreutvikle lulesamisk språkforvaltning på tvers av ulike sektorer.

Utviklingstiltakene

Utviklingstiltakene har vært viktige for å nå våre mål om styrking av lulesamisk språk. Vi har gjennomført flere vellykkede prosjekter i 2024. Blant annet ble utredningen av Drag skole som lulesamisk profilskole fullført, og vi gjennomførte flere kulturelle arrangementer som feiringen av samenes nasjonaldag, Mihá kulturuke, Giellavahkko, språklunsj og andre språklige og kulturelle aktiviteter i samarbeid med barnehager, skoler og institusjoner.

Utfordringer og justeringer

En utfordring i 2024 har vært rekrutteringen av Varresvuoda guládalle (samisk helsekontakt). Stillingen ble utlyst to ganger uten å bli besatt, og vi har derfor gjennomgått stillingsbeskrivelsen for å sikre bedre rekruttering og oppfyllelse av stillingens krav. De ubrukte midlene fra denne stillingen (330.000 kr) er overført til 2025 for videre bruk.

Språk- og kulturtiltak på utviklingsdelen

Språk- og utviklingstilskuddet fordeler seg som følger:

- **Mánájárgddemánájda / Barnehagebarn:**
  - Giellatjehppe Drag barnehage (50%) – 250.000 kr
  - Rekruttering av lulesamisk-språklige barnehagelærere – 100.000 kr
  - Totalt: 350.000 kr
- **Skávlláohppijda / Grunnskolebarn:**
  - Ekstra giellatjehppe Drag skole – 450.000 kr
  - Styrking av SFO ved Drag skole – 30.000 kr
  - Totalt: 480.000 kr
- **Ietjá giellaávddánahttembarggo / Annet språkarbeid:**
  - Nuoraj TV – 100.000 kr
  - Duodje/Språkkafé i samarbeid med Tysfjord ASVO – 100.000 kr
  - Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak – 100.000 kr
  - Dipmaduodje – 100.000 kr
  - Lærerrekuttering – 200.000 kr
  - Bibliotekssatsing Hábmara girjjevuorkká – 100.000 kr
  - Aktiviteter for eldre og deres familier, i samarbeid med Demensforeningen – 49.000 kr
  - Kulturskolen: Skapende skriving på lulesamisk – 70.000 kr
  - Friluftsturer til samiske bosettinger, med fokus på kulturarv, språk og friluftsliv – 40.000 kr
  - Totalt: 859.000 kr

Ubrukte midler på utviklingsdelen fra 2024:

- Friluftsturer til samiske bosettinger – 40.000 kr
- Kulturskolen – Skapende skriving på lulesamisk – 70.000 kr
- Bibliotekssatsing Hábmara girjjevuorkká – 62.748 kr
- Aktiviteter for eldre og deres familier – 99.000 kr

Disse midlene er satt av på fond for viderebruk i 2025 til de spesifikke tiltakene.

Støtte til eksterne aktører

Vi har også gitt tilskudd til eksterne aktører som støtter samiske prosjekter, inkludert Viejega AS, Árran (prosjekt giellaávddågávå), Hábmara Jiena, NuorajTV, Tysfjord ASVO, Hamarøy vokalensemble, Måske Dájma og Finnøy ungdomslag. Gjennom disse

samarbeidsprosjektene har vi bidratt til at flere samiske initiativ er blitt realisert, og vi har fått bekreftet gjennom rapporter fra tilskuddsmottakerne at prosjektene har nådd sine mål.

Oppsummering

I 2024 har Hábmera suohkan - Hamarøy kommune tatt viktige skritt for å styrke lulesamisk språk og kultur. Gjennom målrettede tiltak, både interne og eksterne, har kommunen fremmet samisk språk på tvers av sektorer og målgrupper. Samtidig har vi hatt utfordringer, særlig med rekruttering til spesifikke stillinger, men vi har tilpasset oss for å sikre videre fremdrift.

De tildelte midlene er brukt på en helhetlig og strukturert måte, og resultatene viser en høy måloppnåelse, både i form av prosjekter som er gjennomført og gjennom de eksterne aktørenes rapporter.